

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM
(fjärde avdelningen i utökad sammansättning)

den 21 mars 2001 *

I mål T-69/96,

Hamburger Hafen- und Lagerhaus Aktiengesellschaft, Hamburg (Tyskland),

Zentralverband der Deutschen Seehafenbetriebe eV, Hamburg,

och

Unternehmensverband Hafen Hamburg eV, Hamburg,

företrädna av advokaterna E. A. Undritz och G. Schohe, med delgivningsadress i
Luxemburg,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av P. F. Nemitz, i egenskap
av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

* Rättegångspråk: tyska.

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut, som delgavs Nederländernas regering den 25 oktober 1995 respektive den 6 december 1995, om de planerade statliga stöden nr 618/95 och nr 484/95,

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(fjärde avdelningen i utökad sammansättning)

sammansatt av avdelningsordföranden V. Tiili samt domarna P. Lindh, R. M. Moura Ramos, J. D. Cooke och P. Mengozzi,
justitiesekreterare: byrådirektören J. Palacio González,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter det muntliga förfarandet den 28 juni 2000,

följande

Dom

Bakgrund till tvisten

- 1 Genom skrivelse till kommissionen av den 28 april 1995 anmälde de nederländska myndigheterna ett planerat statligt stöd, vilket registrerades under nummer 484/95. Genom skrivelse av den 6 december 1995 underrättade kom-

missionen nämnda myndigheter om sitt beslut att inte motsätta sig att stöden beviljades. Detta beslut hade fattats den 20 september 1995, efter det att de nederländska myndigheterna hade inkommit med kompletterande upplysningar om det planerade stödet.

2 Stöd nr 484/95 utgjordes av en direkt subvention på 241 000 ecu till företaget NS Cargo. Subventionen avsåg att underlätta köpet av två tågsätt om 20 järnvägsvagnar för kombinerad transport av varor. Syftet med detta stöd var att bidra till utvecklingen av kombinerad järnvägs- och vägtransport, särskilt på sträckan Rotterdam—Prag.

3 Genom skrivelse till kommissionen av den 27 juni 1995 anmälde de nederländska myndigheterna ett andra planerat statligt stöd. Detta var utformat som ett generellt stödprogram och var även det avsett att användas för investeringar i utrustning för kombinerad järnvägs- och vägtransport. Stödet registrerades under nummer 618/95, och genom skrivelse av den 25 oktober 1995 underrättade kommissionen de nederländska myndigheterna om sitt beslut att inte motsätta sig att stödet beviljades.

4 Stöd nr 618/95 utgjordes av direkta subventioner på totalt 960 000 ecu, vilka skulle utbetalas under åren 1995 och 1996 till företag som var verksamma inom området för kombinerad järnvägs- och vägtransport.

5 Såväl i skrivelsen av den 25 oktober 1995 som i skrivelsen av den 6 december 1995 motiverade kommissionen sina beslut (nedan kallade de ifrågasatta besluten) på följande sätt: ”Dessa stödåtgärder ingår i den gemensamma politiken för intermodalitet och uppfyller i synnerhet ett av målen för den gemensamma transportpolitiken, nämligen att främja utvecklingen av de kombinerade transporterna, bland annat genom offentliga investeringsbidrag för inköp av specialutrustning”. Vidare angavs i de nämnda skrivelserna att de gynnande besluten hade fattats med stöd av artikel 3.1 e i rådets förordning

(EEG) nr 1107/70 av den 4 juni 1970 om stöd till transporter på järnväg, väg och inre vattenvägar (EGT L 130, s. 1; svensk specialutgåva, område 7, volym 1, s. 97) i dess lydelse enligt rådets förordning (EEG) nr 3578/92 av den 7 december 1992 (EGT L 364, s. 11; svensk specialutgåva, område 7, volym 4, s. 146).

- 6 Enligt artikel 3.1 e i förordning nr 1107/70 fick medlemsstaterna fram till och med den 31 december 1995 vidta åtgärder för samordning av transporter som medförde rätt till stöd enligt artikel 77 i EG-fördraget (nu artikel 73 EG), under förutsättning att dessa beviljades som tillfälliga åtgärder och i avsikt att underlätta utvecklingen av kombinerade transporter. De nämnda stöden skulle bland annat avse ”investeringar i transportutrustning som är särskilt utformad med hänsyn till kombinerad transport och enbart används för kombinerad transport”.
- 7 Sökanden Hamburger Hafen- und Lagerhaus (nedan kallat HHLA) är ett företag som ombesörjer omlastning och lagring av varor i Hamburgs hamn.
- 8 Sökandena Unternehmensverband Hafen Hamburg (nedan kallad UVHH) och Zentralverband der Deutschen Seehafenbetriebe (nedan kallad ZDS) är sammanlutningar som företräder de tyska kusthamnarnas intressen.
- 9 Företaget NS Cargo (mottagare av stöd nr 484/95) är ett dotterbolag till det nederländska järnvägsföretaget Nederlandse Spoorwegen (nedan kallat NS). Företagets verksamhet består i att transportera varor.
- 10 HHLA fick i september 1995 genom pressen kännedom om den nederländska regeringens planerade stöd. Den 23 oktober 1995 kontaktade bolagets advokat

kommissionen för att få reda på om dessa stödplaner hade anmälts. Genom skrivelse av den 28 november 1995 gav HHLA in ett klagomål mot de två planerade stöden och ansökte om att få ut handlingarna i ärendet angående nämnda stödplaner och yrkade att det förfarande som föreskrivs i artikel 93.2 i EG-fördraget (nu artikel 88.2 EG) skulle inledas.

- 11 Vid ett telefonsamtal med en tjänsteman vid kommissionen den 29 november 1995 fick HHLA:s advokat reda på att de nämnda stöden hade förklarats förenliga med den gemensamma marknaden och att det förfarande som föreskrivs i artikel 93.2 i fördraget därför inte hade inletts.

- 12 Från och med den 1 december 1995 begärde HHLA vid flera tillfällen att kommissionen skulle tillsända bolaget varje beslut som avsåg de ifrågavarande planerade stöden. Genom skrivelse av den 4 februari 1996 anmodade även bolaget kommissionen att vidta åtgärder i den mening som avses i artikel 175 i EG-fördraget (nu artikel 232 EG). Den 8 mars 1996 tillsände kommissionen HHLA kopior av de två besluten riktade till den nederländska regeringen, vilka rörde de planerade statliga stöden nr 484/95 och nr 618/95.

- 13 Kommissionen avslog ansökan om att få ut andra handlingar. Varken de planerade stöden eller de ifrågasatta besluten offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Förfarandet

- 14 Sökandena har väckt denna talan genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 13 maj 1996.

- 15 Kommissionen har, genom en särskild inlägga som inkom till förstainstansrättens kansli den 1 oktober 1996, gjort en invändning om rättegångshinder med stöd av artikel 114 i förstainstansrättens rättegångsregler beträffande beslutet om stöd nr 618/95.
- 16 Sökandena inkom den 13 december 1996 med yttrande över invändningen om rättegångshinder.
- 17 Förstainstansrätten beslutade den 4 augusti 1997 att låta beslutet angående invändningen om rättegångshinder anstå till den slutliga domen.
- 18 Den 8 augusti 1997 anmodade förstainstansrätten parterna att besvara vissa frågor.
- 19 Sökandena bad den 20 juni 2000 förstainstansrätten att få ge in en studie, som utfördes av Planco Consulting GmbH den 19 juni 2000, om förhållandet mellan den inhemska trafiken till och från kusthamnarna och konkurrensen mellan kusthamnarna.
- 20 Den 21 juni 2000 beslutade ordföranden på fjärde avdelningen i utökad sammansättning att komplettera akten med nämnda handling.
- 21 På grundval av referentens rapport beslutade förstainstansrätten (fjärde avdelningen i utökad sammansättning) att inleda det muntliga förfarandet.

22 Parterna utvecklade sin talan och svarade på förstainstansrättens frågor vid förhandlingen den 28 juni 2000.

Parternas yrkanden

23 Sökandena har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogiltigförklara de ifrågasatta besluten,

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

24 Kommissionen har yrkat att förstainstansrätten skall

— avvisa talan i den del den avser stöd nr 618/95,

— avvisa, alternativt ogilla, talan i den del den avser stöd nr 484/95,

— förplikta sökandena att ersätta rättegångskostnaderna.

Upptagande till sakprövning

Parternas argument

- 25 Enligt kommissionen är sökandena inte personligen berörda av beslutet om stöd nr 618/95. Kommissionen har härvid anfört att denna stödåtgärd i praktiken innebar att ett generellt stödprogram infördes. Kommissionens beslut om stöd nr 618/95 medför följaktligen rättsverkningar för en abstrakt angiven personkrets. Detta framgår bland annat av fjärde stycket i skrivelsen av den 25 oktober 1995, i vilket stödmottagarna beskrivs som "privata juridiska personer i Nederländerna, vilka i sin verksamhet använder egen transportutrustning för kombinerade transporter".
- 26 Sökandena är inte heller direkt berörda av beslutet om stöd nr 618/95. Kommissionen har härvid anfört att dess beslut inte direkt berör någon av stödmottagarna, eftersom beviljandet av stöd enligt ett generellt stödprogram i praktiken endast sker genom beslut av de behöriga myndigheterna i den ifrågavarande medlemsstaten. Följaktligen kan inte heller sökandena vara direkt berörda av kommissionens beslut, även om de visar att de är direkta konkurrenter till möjliga stödmottagare.
- 27 Kommissionen har vidare gjort gällande att sökandena inte heller är konkurrenter till möjliga stödmottagare enligt programmet. Kommissionen har härvid påpekat att sökandena endast bedriver hamnverksamhet (särskilt omlastning och lagring av varor), medan de möjliga stödmottagarna enligt programmet är transportföretag.

- 28 Kommissionen har även bestritt att talan kan tas upp till sakprövning i den mån den avser beslutet om stöd nr 484/95. Kommissionen har bland annat gjort gällande att det inte råder något direkt och faktiskt konkurrensförhållande mellan sökandena och stödmottagaren NS Cargo. Enligt kommissionen är det endast företag som utför transporter mellan Rotterdam och Prag som, med avseende på det omtvistade stödet, är konkurrenter till NS Cargo. Kommissionen har påpekat att sökandena inte har visat vad den konkurrensnackdel som de fått på grund av det ifrågasatta stödet består i. Följaktligen kan de inte anses vara "berörda" i den mening som avses i artikel 93.2 i fördraget.
- 29 Enligt sökandena skall HHLA anses vara "berört" i den mening som avses i artikel 93.2 i fördraget, och sammanslutningen är därmed personligen berörd av de ifrågasatta besluten. Sökandena har i det avseendet påpekat att HHLA konkurrerar med de omlastningsföretag som verkar i Rotterdams hamn på grund av att omlastningsverksamheten i de olika kusthamnarna belägna mellan Hamburg och Le Havre är utbytbar för såväl fartygsoperatörer som avsändare från det inre av Europa. Nämnda omlastningsföretag ingår i bolaget Europe Combined Terminal (nedan kallat ECT). I praktiken är det ECT som är mottagare av de omtvistade stöden, och inte NS Cargo eller de övriga transportföretag som bedriver verksamhet från Rotterdams hamn. Stöd nr 618/95 är i själva verket inte ett generellt stödprogram, utan ett enda finansiellt stöd med ECT som mottagare. Transportföretagen tjänar endast som mellanhänder, eftersom konkurrensfördelarna är avsedda för omlastningsföretagen. Sökandena har härvid påpekat att NS Cargo äger 10 procent av aktiekapitalet i ECT.
- 30 Sökandena anser även att HHLA är direkt berört av de ifrågasatta besluten. Besluten har särskilt medfört en direkt fördel för ECT, eftersom fartygsoperatörerna och avsändarna oftast väljer Rotterdams hamn på grund av att de

transportföretag som bedriver verksamhet från Rotterdams hamn har fått minskade kostnader tack vare de omtvistade stöden. Därigenom har de ifrågasatta besluten medfört en direkt nackdel för de omlastningsföretag som verkar i de hamnar, som Hamburgs hamn, som konkurrerar med Rotterdams hamn. Det saknar härvid betydelse att vissa stöd ännu inte hade beviljats av de nederländska myndigheterna, för det första eftersom det stod klart att de nederländska myndigheterna skulle betala ut de stöd som hade godkänts av kommissionen och för det andra eftersom kommissionen redan hade fastställt detaljerade och tvingande villkor för utbetalningen.

- 31 Sökandena anser vidare att även UVHH och ZDS skall anses vara direkt och personligen berörda av de ifrågasatta besluten i deras egenskap av branschorganisationer för konkurrenter till stödmottagarna.
- 32 Sökandena har tillagt att även om förstainstansrätten skulle fastställa att stöd nr 618/95 utgör ett generellt stödprogram, kan talan inte desto mindre tas upp till sakprövning i den mån den väckts av UVHH och ZDS. Sökandena har härvid påpekat att det följer av fast rättspraxis att sammanslutningar har talerätt, även om den omtvistade rättsakten är av allmängiltig karaktär. I det avseendet har sökandena erinrat om att det räcker att den omtvistade rättsakten berör en sammanslutning i dess egenskap av kommissionens privilegierade samtalspartner för att den skall kunna väcka talan om ogiltigförklaring. Enligt de rättigheter som har fastställts i rättspraxis angående administrativa förfaranden om statligt stöd, har sådana sammanslutningar rätt att inkomma med yttrande till kommissionen innan de omtvistade besluten antas.
- 33 Slutligen har sökandena anfört att denna talan om ogiltigförklaring är det enda rättsmedel som står till deras förfogande för att angripa de ifrågasatta besluten.

De kan exempelvis inte väcka talan mot rättsakterna om utbetalning av stöden vid nederländsk domstol på grund av att det är oöverstigligt svårt att få ut upplysningar om dessa rättsakter.

Förstainstansrättens bedömning

- 34 Enligt artikel 173 fjärde stycket i EG-fördraget (nu artikel 230 fjärde stycket EG) får varje fysisk eller juridisk person väcka talan mot ett beslut som är riktat till en annan person enbart om detta beslut direkt och personligen berör honom. Eftersom de ifrågasatta besluten riktade sig till den nederländska regeringen skall förstainstansrätten för det första pröva om dessa berör sökandena personligen.
- 35 Enligt fast rättspraxis kan andra personer än dem som ett beslut är riktat till göra anspråk på att vara personligen berörda endast om beslutet angår dem på grund av vissa egenskaper som är utmärkande för dem eller på grund av en faktisk situation som särskiljer dem i förhållande till alla andra personer och därigenom försätter dem i en ställning som motsvarar den som gäller för en person som ett beslut är riktat till (domstolens dom av den 15 juli 1963 i mål 25/62, Plaumann mot kommissionen, REG 1963, s. 199, 223, svensk specialutgåva, volym 1, s. 181, av den 28 januari 1986 i mål 169/84, Cofaz m.fl. mot kommissionen, REG 1986, s. 391, punkt 21, svensk specialutgåva, volym 8, s. 421, förstainstansrättens dom av den 15 september 1998 i mål T-11/95, BP Chemicals mot kommissionen, REG 1998, s. II-3235, punkt 71, och av den 15 december 1999 i de förenade målen T-132/96 och T-143/96, Freistaat Sachsen m.fl. mot kommissionen, REG 1999, s. II-3663, punkt 83).
- 36 När det gäller kontroll av statligt stöd skall det göras åtskillnad mellan det inledande förfarandet vid granskning av stöd enligt artikel 93.3 i fördraget, som

endast syftar till att göra det möjligt för kommissionen att bilda sig en första uppfattning av huruvida det ifrågavarande stödet är helt eller delvis förenligt med den gemensamma marknaden, och den granskning som sker enligt artikel 93.2 i fördraget. Det är endast i samband med det sistnämnda förfarandet, som är avsett att göra det möjligt för kommissionen att inhämta fullständiga upplysningar om alla omständigheter i ärendet, som det i fördraget föreskrivs att kommissionen har skyldighet att ge berörda parter tillfälle att yttra sig (förstainstansrättens dom av den 16 september 1998 i mål T-188/95, Waterleiding Maatschappij mot kommissionen, REG 1998, s. II-3713, punkt 52).

- 37 När kommissionen, utan att inleda förfarandet i artikel 93.2 i fördraget, med stöd av artikel 93.3 i fördraget fastslår att en åtgärd inte utgör ett stöd eller är ett stöd som är förenligt med den gemensamma marknaden, kan de personer som åtnjuter de processrättsliga garantier som föreskrivs i artikel 93.2 i fördraget endast göra dessa garantier gällande om de har möjlighet att vid gemenskapsdomstolarna väcka talan mot kommissionens beslut (domstolens dom av den 19 maj 1993 i mål C-198/91, Cook mot kommissionen, REG 1993, s. I-2487, punkt 23, svensk specialutgåva, volym 14, s. 201, av den 15 juni 1993 i mål C-225/91, Matra mot kommissionen, REG 1993, s. I-3203, punkt 17, svensk specialutgåva, volym 14, s. 213, och domen i det ovannämnda målet Waterleiding Maatschappij mot kommissionen, punkt 53). Domstolen och förstainstansrätten fastställer av dessa skäl att en talan om ogiltigförklaring av ett beslut som har fattats med stöd av artikel 93.3 i fördraget gentemot en berörd part i den mening som avses i artikel 93.2 i fördraget kan tas upp till sakprövning när den berörda parten genom att väcka talan avser att tillvarata sina processuella rättigheter enligt artikel 93.2 i fördraget (se domen i det ovannämnda målet Cook mot kommissionen, punkterna 23—26, i det ovannämnda målet Matra mot kommissionen, punkterna 17—20 och i det ovannämnda målet Waterleiding Maatschappij mot kommissionen, punkt 53).
- 38 I förevarande fall fattades de två ifrågasatta besluten med stöd av artikel 93.3 i fördraget, utan att kommissionen inledde det formella förfarandet enligt artikel 93.2 i fördraget. Sökandena har dessutom yrkat att de ifrågasatta besluten skall ogiltigförklaras på grund av att kommissionen underlät att inleda nämnda förfarande i förevarande fall. Sökandena anser att det var nödvändigt att inleda ett sådant förfarande, eftersom det efter en första bedömning av de ifrågavarande

stöden hade uppstått allvarliga tvivel kring huruvida de var förenliga med den gemensamma marknaden.

39 Mot bakgrund av ovanstående skall sökandena således anses vara personligen berörda av de ifrågasatta besluten om det framgår att sökandena är berörda parter i den mening som avses i artikel 93.2 i fördraget.

40 Det framgår av fast rättspraxis att berörda parter i den mening som avses i artikel 93.2 i fördraget inte endast är det eller de företag som drar fördel av ett stöd, utan även personer, företag eller sammanslutningar, vars intressen eventuellt skadas av att ett stöd beviljas, det vill säga särskilt konkurrerande företag och branschorganisationer (domstolens dom av den 14 november 1984 i mål 323/82, Intermills mot kommissionen, REG 1984, s. 3809, punkt 16, svensk specialutgåva, volym 7, s. 685, domen i det ovannämnda målet Cook mot kommissionen, punkt 24, och i det ovannämnda målet Matra mot kommissionen, punkt 18, samt dom av den 2 april 1998 i mål C-367/95 P, kommissionen mot Sytraval och Brink's France, REG 1998, s. I-1719, punkt 41, varigenom domstolen fastställde förstainstansrättens dom av den 28 september 1995 i mål T-95/94, Sytraval och Brink's France mot kommissionen, REG 1995, s. II-2651).

41 Det framgår även av fast rättspraxis att en konkurrent till en stödmottagare måste visa att hans konkurrensställning på marknaden påverkas av det beviljade stödet för att hans talan skall kunna tas upp till sakprövning. I motsatt fall är han inte en berörd part i den mening som avses i artikel 93.2 i fördraget (domen i det ovannämnda målet Waterleiding Maatschappij mot kommissionen, punkt 62)

42 När det i förevarande fall gäller frågan huruvida sökandenas ställning på marknaden har påverkats finner förstainstansrätten inledningsvis att sökandena

inte är direkta konkurrenter till mottagarna av de omtvistade stöden. Dessa avser nämligen kombinerad järnvägs- och vägtransport av varor, medan sökandena är dels ett företag som ombesörjer omlastning och lagring av varor i Hamburgs hamn, dels två sammanslutningar som bland annat företräder företag som bedriver den ovannämnda verksamheten i tyska kusthamnar. Studien från Planco Consulting GmbH föranleder inte någon annan slutsats. Denna studie har till syfte att visa att de minskade kostnaderna för inhemska transporter från och till kusthamnarna inverkar på konkurrensen mellan hamnarna, men innebär inte att det kan anses styrkt att näringsidkarna inom sektorn för omlastning och lagring av varor i de tyska hamnarna skulle vara direkta konkurrenter till mottagarna av de omtvistade stöden.

- 43 Det kan dessutom konstateras att sökandena inte har styrkt att de har påverkats av de ifrågasatta besluten.
- 44 Sökandena har härvid gjort gällande att de har redovisat en minskad omsättning för varutransporter till Prag. Förstainstansrätten finner emellertid för det första att det framgår av handlingarna i målet att sökandenas omsättning inte minskade i väsentlig omfattning under de år då stöden beviljades och för det andra att sökandena inte har styrkt att det finns ett direkt samband mellan deras minskade omsättning och beviljandet av de omtvistade stöden.
- 45 Sökandena har nämligen i detta avseende redovisat omsättningen för det av HHLA kontrollerade bolaget Metrans, som utförde transporter av containrar på sträckan Hamburg—Prag och Zelechovice mellan januari 1992 och december 1996. Enligt sökandena visar denna omsättning att Rotterdams hamn tog över den mängd containrar som Hamburgs hamn förlorade när Rotterdams pendel-

förbindelse för kombinerad transport togs i bruk (denna var direkt subventionerad genom stöd nr 484/95).

- 46 Även om det framgår av uppgifterna i den tabell som finns i bilaga 24 till repliken att Metrans omsättning minskade under september 1994 (det vill säga när pendelförbindelsen för kombinerad transport mellan Rotterdam och Prag togs i bruk), kan det i samma tabell utläsas att bolagets omsättning på nytt ökade från och med oktober 1994 parallellt med pendelförbindelsens omsättning. Även om det antas att Rotterdams pendelförbindelse för kombinerad transport faktiskt tog över en del av den tågtrafik som utgick från Hamburgs hamn, skedde detta under en begränsad period och påverkade inte allvarligt de tyska näringsidkarnas omsättning. Härtill kommer att Metrans redovisade en tillfälligt minskad omsättning under augusti och september 1994 (det vill säga när pendelförbindelsen för kombinerad transport mellan Rotterdam och Prag togs i bruk) och inte under åren 1995 och 1996 (då stödet beviljades). Det kan således anses att varje eventuell inverkan på de tyska näringsidkarnas verksamhet torde bero på nämnda ibruktagande och inte på det beviljade stödet.
- 47 Slutligen finner förstainstansrätten att det framgår av de uppgifter som parterna lämnat att de tyska kusthamnarna utvecklades bättre än Rotterdams hamn mellan åren 1994 och 1996 i fråga om inlandstransporter till Östeuropa, vilket sökandena har medgett. I synnerhet ökade antalet omlastade containrar stadigt hela tiden, vilket framgår av bilaga 20 till repliken. Bilagan innehåller ett utdrag ur den officiella sjöfartsstatistiken från den federala statistikmyndigheten, som visar utvecklingen för omlastning av containrar i hamnarna i Hamburg, Bremen och Bremerhafen under åren 1994—1996.
- 48 Sökandena har följaktligen inte styrkt att deras konkurrensställning på marknaden påverkades av att de omtvistade stöden beviljades.

- 49 Vad beträffar påståendet att UVHH och ZDS har talerätt i egenskap av sammanslutningar som företräder de tyska kusthamnarnas intressen, skall det erinras om att det av fast rättspraxis följer att en sammanslutning som har upprättats för att tillvarata en grupp rättssubjekts kollektiva intressen inte kan anses personligen berörd, i den mening som avses i artikel 173 fjärde stycket i fördraget, av en rättsakt som påverkar denna grupps allmänna intressen, och följaktligen kan en sådan sammanslutning inte väcka talan om ogiltigförklaring då dess medlemmar inte kan göra detta var för sig (domstolens dom av den 14 december 1962 i de förenade målen 19/62—22/62, *Fédération nationale de la boucherie en gros et du commerce en gros des viandes m.fl. mot rådet*, REG 1962, s. 943, och av den 2 april 1998 i mål C-321/95, *Greenpeace Council m.fl. mot kommissionen*, REG 1998, s. I-1651, punkterna 14 och 29). I förevarande mål har emellertid UHH och ZDS inte styrkt att deras medlemmar har talerätt i detta fall och således har inte heller dessa sammanslutningar en sådan rätt.
- 50 De nämnda sammanslutningarnas talan kan inte heller tas upp till sakprövning med stöd av domstolens dom av den 2 februari 1988 i de förenade målen 67/85, 68/85 och 70/85, *Van der Kooy m.fl. mot kommissionen* (REG 1988, s. 219, punkterna 21—24; svensk specialutgåva, volym 9, s. 305), och av den 24 mars 1993 i mål C-313/90, *CIRFS m.fl. mot kommissionen* (REG 1993, s. I-1125, punkterna 29 och 30; svensk specialutgåva, volym 14, s. I-83). I dessa båda domar fastställde domstolen att sökandesammanslutningen hade ett eget rättsligt intresse av att kunna föra talan i dess egenskap av förhandlingspartner beträffande bestämmelser som kommissionen hade ifrågasatt respektive i dess egenskap av kommissionens samtalspartner vid inrättandet av en stödordning inom den berörda sektorn, liksom vid förlängningen och anpassningen av denna. UVHH och ZDS har emellertid inte styrkt att de har haft en sådan ställning. Härav följer att de inte har något eget rättsligt intresse av att kunna föra talan i den mening som avses i ovannämnda rättspraxis (se förstainstansrättens dom av den 11 februari 1999 i mål T-86/96, *Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen och Hapag-Lloyd mot kommissionen*, REG 1999, s. II-179, punkterna 55—64).
- 51 Förstainstansrätten finner att även sökandenas påstående att denna talan om ogiltigförklaring är det enda rättsmedel som står till deras förfogande för att angripa de ifrågasatta besluten saknar betydelse. Det skall härvid endast påpekas att avsaknaden av rättsmedel i den nationella rätten inte kan föranleda förstainstansrätten att överskrida de gränser för sin behörighet som ställs upp i artikel 173 fjärde stycket i fördraget (se domstolens beslut av den 23 novem-

ber 1995 i mål C-10/95 P, Asocarne mot rådet, REG 1995, s. I-4149, punkt 26, och av den 24 april 1996 i mål C-87/95 P, CNPAAP mot rådet, REG 1996, s. I-2003, punkt 38, samt förstainstansrättens dom av den 5 juni 1996 i mål T-398/94, Kahn Scheepvaart mot kommissionen, REG 1996, s. II-477, punkt 50, och i det ovannämnda målet Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen och Hapag-Lloyd mot kommissionen, punkt 52).

- 52 Av det ovan anförda följer att de ifrågasatta besluten inte är beslut som berör sökandena personligen i den mening som avses i artikel 173 fjärde stycket i fördraget.
- 53 Talan skall således avvisas utan att det är nödvändigt att pröva huruvida sökandena är direkt berörda av de ifrågasatta besluten.

Rättegångskostnader

- 54 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats.
- 55 Kommissionen har yrkat att sökandena skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom sökandena har tappat målet, skall kommissionens yrkande bifallas.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(fjärde avdelningen i utökad sammansättning)

följande dom:

- 1) **Talan avvisas.**

- 2) **Sökandena skall bära sina rättegångskostnader samt ersätta kommissionens rättegångskostnader.**

Tiili

Lindh

Moura Ramos

Cooke

Mengozi

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 21 mars 2001.

H. Jung

P. Mengozzi

Justitiesekreterare

Ordförande